

Tang-hún ê tang, sī tang-sai ê tang, m̄-sī tang-thiⁿ ê tang?

Lîm Chheng-siâng

Tâh ū-thâu: 2003 nî 5 goeh tiong-sûn, iú-koan tang-hún ê tang sī tang-sai ê tang, á-sī tang-thiⁿ ê tang, kià hō Chùn-iòk hiaⁿ kap sòaⁿ-téng pêng-iú ê 3-tiuⁿ phe.

Tē-1-tiuⁿ phe (5 goeh chhe 10 kià--ê)

Kok-ūi tōng-chì, tāi-ke pêng-an, bô khì hō SARS soah--tiōh hoⁿh!

Chū góa sè-hàn kàu taⁿ, múi pái bé--tiōh ê tang-hún, siūⁿ-kóng pau-chong lóng sī iōng 冬粉 chit 2-jī Hán-jī.

<-koh, góa beh thêh-kiong 1-ê su-sít hō tāi-ke chham-khó. Chiàn-āu lâi Tân-ôan ê só-ūi "gōa-séng seng-lí-lâng" lāi-té ū 1-ê choan-bûn chò tang-hún ê Soaⁿ-tang-lâng, Biâu Iòk-siù. Biâu sī Biâu-lék ê biâu, Iòk sī kàu-iòk ê iòk, Siù sī iu-siù ê siù. In kong-si ê miâ kiò-chò Liân-hôa. Hit-chūn tī góan chhù-piⁿ phák tang-hún, sì-piⁿ lóng iáu-sī chhân. Gún chia-ê gín-á, tiāⁿ-tiāⁿ tī bōe-àm-á-sî, kang-lâng siu phák ta ê tang-hún liáu-āu, khì phák tang-hún ê tek-kè-á kha khioh lak tī thôr-kha ê tang-hún iù-á tñg-lái chí. Kang-tiûⁿ ê só-châi tiōh-sī chit-má ê Tân-tiong-chhī Bûn-hòa Tiong-sim ê tang-pêng Lîm-som Lō téng, lî bô kàu 500 kong-chhioh hñg nā-tiāⁿ. Chit-keng kang-tiûⁿ tī 1950 nî-tâi bōe-kî tiōh sóa-khì Tân-pak ê Lâm-káng, kái chò tōa-chong büt-chu, sió-béh(wheat) kap mī-hún ê seng-lí, thàn chin-chê chîⁿ. Liân-hôa chit-má ná-chhiūⁿ iáu-tī Lâm-káng, Tân-pak thàu Ke-lâng ê kong-lō piⁿ. Biâu Iòk-siù chhut 1-ê siong-tong ū-miâ ê hâu-seⁿ, Biâu Hong-kiông, tiōh-sī chit-má lán Tân-ôan chu-sìn kang-giáp ê tōa thâu-lâng chi-it, Sîn-thong chip-thôan ê láu-pán. Biâu Hong-kiông chêng sè-hàn tiōh hō in láu-pē sàng-khì Bí-kok thák-chheh, bô tī Tân-ôan thák-kòe tiong-hák.

Kám kóng 1-ê Soaⁿ-tang-lâng khui kong-si chò tang-hún, án-ne tang-hún ê tang tiōh-sī Soaⁿ-tang ê tang leh? Góa mā m̄ siong-sìn.

Koh 1-kiāⁿ tāi-chì hō tāi-ke chò chham-khó. 20 kúi nî chêng góa chhím-lâi Tang-hái Tân-hák kà-chheh ū 1-ê khì-kóan-hē ê hák-seng Chhòa Siù-cheng, in lāu-pē sī só-ūi ê lāu-ō-á, lāu-bú sī Tân-tiong-lâng, i tong-jiân sī ū-á-han-chî, chit-má tòa tī Chicago hù-kîn. Láu-Chhòa--ê chit-ê lâng ùi Soaⁿ-tang lâi Tân-ôan ê sî, sī 1-ê 10-thóng-hòe-á ê gín-á-peng, bô pē bô bô, bô ka-chhah mā bô sat-bó. Tī kun-tiong lāi-té kan-ta ē-tàng chò hóe-hu-peng, tiōh-sī tī chàu-kha chò cháp-chhe-á kang. I liân 2-téng-peng tiōh kiông-beh bô chu-keh, hō lâng khòaⁿ bô bák-tē, só-í tiōh chîn-liōng chhöe ki-höe ùi kun-tiong thè-iâh. Lî-khui liáu-āu chin tú-hó khì tú-tiōh 1-ê Soaⁿ-tang tông-hiong kā i siu-liû. Chit-ê tông-hiong tú-hó teh chò tang-hún, khiàm kha-chhiú. Láu-Chhòa--ê tī chit-keng kang-tiûⁿ chin phah-piâⁿ, mā hō kang-tiûⁿ ê cha-bó-kang **i--tiōh**, án-ne sòa piän-chò Tân-ôan kiáⁿ-sài. Thâu-ke ang-á-bó bô seⁿ, chiong Láu-Chhòa--ê khòaⁿ chò ná ka-kî ê kiáⁿ, ang-á-bó kam-gôan tī sí liáu-āu, chiong kui-keng kang-tiûⁿ pàng hō i. Láu-Chhòa--ê mā kè-siök teh chò tang-hún, phák tang-hún, it-tit kàu ka-kî ê 4-ê gín-á lóng tāi-hák pit-giáp, bô lâng beh chiap i ê sū-giáp chiah chiong kang-tiûⁿ koaiⁿ--khí--lâi. Khñg chin kú bô koh phák tang-hún ê kang-tiûⁿ, thô-tê put-chí-á khoah, bōe--á khì hō lang bé--khì, khí tōa-lâu, tiōh-sī chit-má Tân-tiong-chhī bē-tiûⁿ siōng-

tōa, ū A B C 3-tòng tōa-lâu ê Tiong-iú Pah-hòe Kong-si. Tiong sī Tāi-tiong ê tiong, iú sī pēng-iú ê iú. Láu-Chhòe théh-tiòh chiok chē chīn, mā bô kái-piàn i ê seng-óah hong-sek, chhut-mñg mā-sī kōaⁿ ka-chì, khiâ thih-bé, chhēng kàu lop-sōm lop-sōm, bô lâng chai-iáⁿ i sī hó-giáh-lâng. Hāu-seⁿ cha-bó-kiáⁿ tī i ê seⁿ-jit sàng ê se-bí-loh lóng iáu sin-sin tiàu tī saⁿ-á-tû, m̄-bat péng chhut-lâi chhēng.

Góa ē-kì-tit Chùn-iók hiaⁿ kóng i sī Tāi-tiong Siong-giáp, chit-má ê Tāi-tiong Ki-sút Hák-īn, pit-giáp ê. Hit-chūn nā ū ùi hák-hāu mñg óng pak kiâⁿ, èng-tong chai-iáⁿ chhiūⁿ-thâu-á kha hit-pêng kiò-chò Khàm-á-téng. Tî-liáu chhân í-gōa, kan-ta 1-2 keng-á chhù nātiāⁿ. In-ūi góa sī Tāi-tiong 1-tiong pit-giáp ê, góan 2-keng hák-hāu sio keh-piah, tāi-khài sì-khør-ûi-á ê tē-lí sió-khóa ū jīn-sek chiah tiòh.

Chin tú-hó, 2-keng phák tang-hún ê kang-tiûⁿ lóng-sī Soaⁿ-tang-lâng keng-êng ê. Sī-ñ-sī khá-háp, chhiáⁿ tāi-ke chí-kàu.

Tē-2-tiuⁿ phe (5 goeh 11 kià--ê)

Kok-ūi iú-chì, tāi-ke gâu-chá!

Góa cha-hng ē-poř kià ê hit-tiuⁿ phe, siá liáu ū khah tñg, lo-lí-lo-so, tek-ko tàu chhài-to. Ka-chài, Chìn-kiù hiaⁿ kap Lah-jih hiaⁿ koh bô-hiâm siuⁿ tñg, nāi-sim khòaⁿ ôan, chin-kín tiòh hôe-èng. To-siā. Cha-mê beh kàu pòaⁿ-mê chiah tó tī bîn-chhñg, jú siuⁿ jú kám-kak kòai-kî, ná ē hiah-nih-á tú-hó, lóng-sī Soaⁿ-tang lâng teh chò tang-hún? Chái-khí 6-tiám-gōa, chiūⁿ-bāng kā chhōe khòaⁿ-mái. Kiat-kó ná-chhiūⁿ bô m̄-tiòh, chin-chiàⁿ sī Soaⁿ-tang lâng chiah teh chò tang-hún. Chhiáⁿ tāi-ke chiūⁿ www.openfind.com.tw, chit-ê khó-lêng tī Tāi-ôan siōng lī-hâi koh siōng-hó ê so-soh iân-jín(search engine), iōng Liông-kháu Hún-si (龍口粉絲) chit 4-jī Hán-jī kā chhōe siong-koan ê bāng-iáh, chhut-hiān ê bāng-iáh khó-lêng ê hō tāi-ke chhoah 1-tiô. Ū kàu chē ê bāng-iáh lóng-sī teh kóng Soaⁿ-tang chhut-sán ê vermicelli! Kî-tiong ū 1-ê bāng-chām kóng tiòh Chiong-hòe Pó-táu ū 1-keng chò tang-hún ê kang-tiûⁿ, mā-sī Soaⁿ-tang-lâng khui..ê.

Sór-í, góa ē-sái án-ne thui-tòan, tang-hún m̄-sī “冬粉”, sī “東粉” chiah tiòh lah. "Lán Tāi-ôan-lâng it-poaⁿ chiong 東粉 kóng-chò 冬粉 khó-lêng sī í-gô-thôan-gô (以訛傳訛), kóng m̄-tiòh ka-kī mā m̄-chai.

Nā án-ne, góa chêng hit-tiuⁿ phe, kóng sè-hàn kàu taⁿ, bé tang-hún só khòaⁿ--tiòh ê pau-chong lóng-sī 冬粉 chit 2-jī, tiòh ài siu-chèng. Hán-jī lóng-sī “粉絲” (hún-si), m̄-sī tang-hún, chiah tiòh. Kî-tî bô hó, koh hèng thih. Tî chia, góa kā tāi-ke hōe sit-lé.

Lah-jih hiaⁿ tòa tī Chhân-tiong-ng, kap Pó-táu sio keh-piah, ē-sái choan-kang khì chhōe Tiuⁿ Tiong-kng sian-siⁿ khai-káng, mñg i: sī án-chóaⁿ kan-ta Soaⁿ-tang-lâng ē-hiáu chò tang-hún?

Chit-ê “thui-tòan” sī-ñ-sī ē-tàng hō tāi-ke chò 1-ê su-khó: Tiāⁿ-tiāⁿ kóng ê ōe, bô it-têng chèng-khak.

Chhiáⁿ chí-kàu.

Tē-3-tiuⁿ phe (5 goeh 13 kià--ê)

Kok-ūi iú-chì, chhiáⁿ koh iōng-ún góa lô-so 4,5-kù ōe.

Tang-hún ū tòk, tī lán Tāi-ôan ná-chhiūⁿ m̄-bat thiaⁿ--kòe. Sím-mih tòk, phiò-peh iōng ê tiáu/tiau-pâi-khóai 吊/雕白塊 (甲醛次硫酸氫鈉) lah.

<-koh, khòaⁿ tiòh in Tiong-kok hiah-ê Soaⁿ-tang siōng chhut-miâ ê tang-hún chè-chō kong-si, pau-koat: Âng-thah pâi (紅塔) ê Chiau-óan (招遠), Chin-chu pâi(珍珠)ê Ian-tâi (煙台) Chin-chu Liông-kháu, Liông-sèng pâi (龍盛) ê Sîn-chu (神珠), hām Siang-kiô pâi

(雙橋) ê Kiaⁿ-hôa Lék-sek sit-phín téng-téng, kèng-jiân lóng iōng ū-tók ê kang-giáp iōng phiò-péh-hún, hō-lâng liáh--tiòh, koh káⁿ khì hoat-īⁿ kò Chek-kang séng ê ōe-seng-thiaⁿ. Si t-chāi sī: chhat-á khah béngh lâng!

Che hō góa siūⁿ-tiòh téng-chām-á, lán Hêng-chèng-īⁿ Siau-hùi-chiá Pó-hō UOH(úi-ôan-hōe) kong-pò, lán Tâi-ôan tī chhī-bīn siōng teh bē ê bí-hún, 8-90-pha m̄-sī chin-chiàⁿ bí-hún chò--ê, tian-tò iōng hoan-béh-hún chò, in-ūi sēng-pún ke chin siók, tān-sī bē ê kè-siàu iā bō khah siók, ē-sái kóng sī khi-phiàn siau-hùi-chiá. Chin khó-sioh, sòa--loh--lâi ná-chhiūⁿ bō ū sím-mih tui-chong ê pò-kò. Án-ne, siau-hùi-chiá ê khôan-ek kám ū-iáⁿ tit-tiòh pó-chiòng?

< -chai tāi-ke ū chù-ì--tiòh bō? Tī lán Tâi-ôan chhī-bīn-siōng bé ê tang-hún kám lóng lán chia ka-kī ê kang-tiûⁿ seng-sán--ê? Chū-chiōng Tâi-ôan ka-jip WTO í-āu, ùi Tiong-kok chìn-kháu ê lóng-sán-phín jú lâi jú chē. Chit tiona-kan, tang-hún tong-jiân tī lāi-té. Tâi-ke nā ū beh bé tang-hún, tiòh-ài sió-sim, m̄-thang khì bē-tiòh ū-tók ê tang-hún haⁿh.

Chhiáⁿ chham-khó ē-bīn chit 3-ê bāng-iáh:

http://www.cageo.com.tw/showproduct/chhggov/tour/tour_n23_10.htm

http://www.pdsdaily.com.cn/big5/content/2001-06/07/content_16245.htm

<http://news.big5.enorth.com.cn/system/2001/07/17/000094153.shtml>

